

ŽÁDOST O DOTACI

z dotačního programu města Nepomuk pro rok 2016 „Podpora kulturních akcí“ (dále jen „Program“)

1. NÁZEV PROJEKTU:

ZELENOHORSKÉ VINOBRANÍ 2016

2. INFORMACE O ŽADATELI:

Název/jméno žadatele:	Nepal		
Právní forma:	zapsaný spolek	IČO/datum nar.:	699 81 540
Kontaktní informace (sídlo / adresa žadatele):	Obec:	Nepomuk	PSČ: 335 01
	Ulice a čp:	Zelenohorská 76	
	Telefon:	775 314 638	
	E-mail:	nepal@email.cz	
	Webové stránky:	nefestik.cz	
Jméno, příjmení a funkce statutárního zástupce	Jakub Kurc, mluvčí		

3. POPIS PROJEKTU:

Místo a termín konání projektu:
Nepomuk, Zelenohorská pošta – 24.9.2016

Popis projektu: (možno rozvést v samostatné příloze)

Pestrý hudební minifestival spojený s ochutnávkou vín z malých vinařství (3. ročník).

Akce „Zelenohorské vinobraní“ vznikla v r. 2014 jako jistý pokus oživit či alespoň připomenout místní tradici pěstování a zpracování vinné révy a obecně popularizovat „kulturu vína“. Je nepochybně, že ve středověku se zde opravdu vinná réva pěstovala (původně pro potřeby kláštera), jak dokládá pomístní název Na Vinici. Například i v okolí Prahy bývalo ve středověku množství vinic ...

I dnes najdeme v Nepomuku vinnou révu, třeba v Zelenohorské ulici popíná hned několik domů, mj. i hospodářské budovy Zelenohorské pošty - místo realizace projektu. Součástí akce je tedy i ruční sběr vinných hroznů.

Hlavním cílem akce je ale představit produkci různých malých vinařství (zejména z Moravy) a popularizace kultury konzumace vína jakožto jistého protipólu „české pivní kultury“.

V hudební oblasti je cílem akce představit místnímu „většinovému“ publiku stylově rozmanité regionální hudební soubory. Folk, folklor, jazz, rock, alternativa – to vše jsou styly, které na akci zazní.

Již nyní je dohodnuto vystoupení pozoruhodné brněnské(!) nu-jazzové formace Lesní zvěř, která by měla přinést beaty z jižmoravských vináren a kaváren přímo do našeho města. Předpokládáme další kvalitní a zajímavá jména, tentokrát již z našeho regionu (potvrzena je mladá plzeňská kapela Mi Martef, hrající klezmer).

Vzhledem ke skutečnosti, že na akci bude (s ohledem na popularizační charakter akce) vybíráno pouze dobrovolné vstupné, budeme rádi za příspěvek z veřejných zdrojů. Kromě tohoto grantového programu budeme žádat ještě o kulturní mikrogrant Plzeňského kraje (v předchozích letech spolufinancováno z grantu PK).

Požadovaná částka: 12.000,-

4. CELKOVÝ ROZPOČET PROJEKTU

(předpokládaný celkový položkový rozpočet projektu):

Položka: (rozpočet rozdělte do jednotlivých položek např. honoráře, pronájmy, technické zabezpečení, doprava, atd.)	Kč		
	Žádáno z Programu	Ostatní zdroje financování	Celkem
pronájem prostor	0,-	0,-	0,-
pronájem infrastruktury (elektro, vybavení, WC ...)	0,-	5000,-	5000,-
energie	0,-	2000,-	2000,-
telekomunikace	0,-	500,-	500,-
propagace (tisk a výlep plakátů, webové stránky, inzerce ...)	5000,-	10000,-	15000,-
ozvučení akce	0,-	10000,-	10000,-
honoráře	7000,-	18000,-	25000,-
cestovní náklady	0,-	5000,-	5000,-
stravování	0,-	2000,-	2000,-
spotřební materiál a vybavení	0,-	2000,-	2000,-
služby (úklid, likvidace odpadu ...)	0,-	3000,-	3000,-
osobní náklady	0,-	0,-	0,-
CELKEM	12 000,-	57 500,-	69 500,-

Město Nepomuk je oprávněno si ke skutečnostem uvedeným v žádosti vyžádat související dokumenty.

5. SEZNAM PŘÍLOH: (volitelně)

1. Z historie vinařství v Čechách

Podrobnosti o akci jsou na webových stránkách <http://zelenohorskaposta.cz> a také na FB profilu Zelenohorská pošta (vč. fotodokumentace předchozích ročníků).

Níže uvedeným podpisem potvrzuji, že údaje uvedené v žádosti jsou správné, pravdivé a úplné.

občanské sdružení
zelenohorská pošta
 nepomuk nám. a.němejce 149
 tel: 775 314 638 & 777 581 027 mfo: 69991540
 nepal.wz.cz nepal@mail.cz nepalfest.cz
 podpis osoby oprávněné jednat jménem žadatele

Datum: 24.2.2016

Z historie vinařství v Čechách

892 První víno v Čechách

Podle pověsti zaslal moravský kníže Svatopluk českému knížeti Bořivojovi a jeho ženě Ludmile sud moravského vína k oslavě narození jejich syna Sptyihněva. Ludmila obětovala trochu vína bohyni Krosyně s prosbou o vydatný děšť. Její prosba se vyplnila a úroda byla zachráněna. Bořivoj a Ludmila přijali křesťanství a zasloužili se o první výsadby vinic v Čechách v okolí Mělníka. První vinice prý byla mezi obcemi Nedomice a Dřísy. Na ní se učil sv. Václav pěstovat révu a v tamním lisu se zasvěcoval do tajů výroby vína. Svatováclavskou vinici obnovili místní drobní pěstitelé révy. Sv. Václav byl českými vinaři uctíván jako „Supremus magister vinearum“ (nejvyšší perkmistr vinic) a na jeho počest se každoročně koná v Mělníku vinařská pout.

1057 Darování vinic knížetem Sptyihněvem II.

Na rychlé šíření vinic v nejteplejších místech Čech ukazuje darovací listina Sptyihněva II. kolegiátnímu kostelu sv. Štěpána v Litoměřicích, kde se uvádějí darované vinice z okolí města a vinaři, kteří mají krásná česká jména: Kozel, Stojan, Zvan, Daleš, Čecen, Dras, Bachuch.

1101 První zmínka o vinicích na Horách Kutných

V Kosmově kronice jsou zmíněny vinice v obcích v okolí Kutných Hor.

1251 Cisterciáci v Žernosekách

Smíl z Lichtenburka prodává obec Žernoseky cisterciáckému klášteru v Altzelu u Míšně. Cisterciáci založili ve Velkých Žernosekách rozsáhlé vinice a vytěsali skalní sklepy. Vyroběné víno využívali po Labi do severního Německa, kde měli své kláštery.

1281 Nejstarší text viničního řádu a horenského práva Text se dochoval pro církevní majetky v okolí Kroměříže.

14. století

Zásluhou klášterů se hromadně zakládaly souvislé celky vinic a na nich byly uplatněny odrůdy révy z Francie a Německa i tamní způsoby pěstování révy. Ucelené výsadby na svazích se daly lépe ochránit proti zlovůli lidí i před zvěří. Současně se daly při sklizni hroznů lépe vybírat naturální dávky zemské berně a desátka. Lépe se dal kontrolovat i pěstitelský stav vinic.

1358 Nařízení o zakládání vinic a viniční řád Karla IV.

Karel IV., král český a císař římský, vydal 16. 2. 1358 nařízení o zakládání vinic pro Prahu a 12. 5. 1358 pro města královská. V nařízení se praví: „Chtejíce z vlastní vůle a naší nekonečné laskavosti, jakož i s pomocí Boží, zlepšiti stav našeho království a všech jeho obyvatel, nařizuj: ...Zakládat vinice na všech horách obrácených k poledni do vzdálenosti 3 míle kolem Prahy. Každý, kdo takové hory vlastní, má začít se zakládáním do 14 dní po vydání tohoto privilegia. Kdo by sám zakládati nechtěl nebo nemohl, ať na jeho pozemku zakládá ten, komu jej perkmistr propůjčí. Kdo vinici založí, bude ode dne, kdy se zakládáním započal, po 12 let od všech daní a dávek svoboden. Počínaje 13. rokem bude odevzdávat majiteli pozemku desátek a králi z každé vinice půl džberu (30,5 litru) vína ročně. Každá vinice bude 16 prutů (75,68 m) dlouhá a 8 prutů (37,84 m) široká (výměra = 2865 m²). Všechny vinice vysazené v r. 1358 byly osvobozeny od ungeltu a zemské berně navždy. Konšelé Starého Města pražského volí perkmistra pro Prahu a města královská. Vinicím nesmí nikdo škodit, ať urozený nebo neurozený. Kdo bude přistižen ve dne při škodě na hroznech nebo réví, pěšky nebo na koni, či děláním cesty přes vinici, propadne pravou rukou, nevyplatí-li ji 20 kopami českých grošů perkmistrovi. Kdo byl polapen v noci, ten propadne hrdem a jeho majetek připadne perkmistrovi. Byl-li zloděj při škodách na vinici zabít, pak ten, kdo zabil, nic víc nepropadne než dva haléře, kteréž na tělo zabitého položiti má. Sporné případy se řeší na radnici Starého Města pražského.“

1370

Zákaz dovozu cizích vín do Čech

K omezení konkurence českým vínům vydává císař Karel IV. dne 9. 1. 1370 zákaz dovozu cizích vín do Čech v období od sv. Havla (16. 10.) do sv. Jiří (24. 4.). V této době se smí šenkovat jen víno české. To vedlo později k přesvědčení, že česká vína se mohou pít jen mladá.

15. století

Plochy vinic vzrůstají v Čechách i na Moravě hlavně činností měšťanů, kteří mají potřebné prostředky pro nákladné investice do zakládání vinic na svazích. Výroba vína stoupá, zahraniční vína na našem trhu začínají být konkurencí pro domácí víno. Vinaři se brání požadováním zákazu dovozu cizích vín v zimním období a současně se snaží svá vína vyvážet do zemí severněji položených. Výjimku ze zákazu dovozu tvoří jakostní vína z jihu.

1496

Jednotná odměna za viniční práce

Městské rady všech měst pražských se usnesly, že odměnu za viniční práce bude vždy usazovat jen perkmistr s konšely a ta bude platit pro všechny majitele vinic. Byla to ochrana před přeplácením dělníků v době větší potřeby ruční práce, ale i ochrana viniční celádky před vydíráním.

1497 Gruntovní knihy perkmistrovské a kontrola jakosti vína

Král Vladislav II. Jagellonský vydává 21. 7. nařízení o povinném zapsání všech vinic do gruntovních knih perkmistrovských podle jednotlivých viničních hor. Kdo nedá vinici zapsat, nesmí víno v Praze prodávat. Současně král nařizuje, aby „...po sv. Havlu ve všech městech pražských vína vohledávána a byla-li by nalezena, že by se falšovala nebo zkazila buď síru neb jinými jakýmiž kolivěk věcmi škodlivými a lidem k nezdraví, taková mají být ven vytažena a rozsekána býti“. Je to první nařízení o kontrole jakosti vína degustací zveřejněné v Evropě.

16. století

Vzestup ploch vinic na českém i moravském venkově.

Vinice kolem měst zakládají i méně majetní měšťané. Množí se případy špatného zacházení s vínem a jeho falšování. Král musí zakročit, aby chránil zdravotní nezávadnost vína. Začínají nepořádky v zápisech rychle se množících vinic do viničních gruntovních knih a králi uniká důchod z vinic. Proto vyžaduje přesnější formu zápisů. Začínají se tvořit podrobnější propracované viniční rády.

1558 Spis „Vinice v jakém položení býti má“

Pražský učitel Jan Had vydává první česky psaný odborný spis o pěstování révy a výrobě vína. Jsou v něm též popsány tehdy pěstované odrůdy: Videňka (Weisser Heunisch), Běl (Gelber Heunisch), Klenice (Goher), Muškát bílý, Němcina (Rulandské šedé), Broništ (Tramín bílý), Topol (Běloočko). V Mišni byl spis později přeložen do němčiny.

1583 Císař Rudolf II. napomíná majitele vinic

Zjišťuje nepořádky v placení zemní daně z vinic (perkrechtu) králi. Perkrecht činil 8 pinet vína z jednoho strychu vinice (15,5 litru vína). Místo vína žádá placení daně v penězích. V přepočtu na peníze činila daň 96 bílých peněz, což bylo 13 českých grošů a 5 bílých peněz (tj. 32 krejcarů). V Praze vrcholí v té době vývoj tamního vinařství a zrychluje se prodej vinic. Při tom uniká králi důchod pro nepořádky při registraci vinic.

1590 Císař Rudolf II. vydává instrukci o vinařství

Instrukce má 36 článků, je velmi podrobná, řeší tehdejší problémy ve vinařství (zejména dovoz cizích vín) a varuje před pančováním českých vín s víny cizími. Císař požaduje „...aby vína byla zachovávána tak, jak byla zrostlá“. Kdo neuposlechne, tomu bude narušené víno zkonfiskováno.

1591 Jiřík Gerl z Gerlstejna vydává knihu „Vinitiorum“

Ve svém Vinitioriu popisuje pražský matematikus zakládání vinic, pěstování révy, výrobu vína a současně uvádí svůj vynález, tzv. vyzírut na měření objemu vína v neplném sudu.

1595 Vývoz českého vína do Saska

Litoměřické celní rejstříky ukazují na vzestupnou tendenci vývozu českého vína do sousedního Saska. Vývoz roste, protože Rudolf II. opakovaně zakazuje dovážet vína z Litoměřic, Mělníka a Loun do Prahy, kde je nadprodukce vína.

16. a 17 století

Rozloha vinic v Čechách i na Moravě kulminuje. V některých létech je nadprodukce vína tak velká, že se nedá umístit na domácích trzích. Výrobci vína hledají odbyt v zahraničí. Rentabilita městských vinic se rychle zhoršuje, zejména v Praze, kam se snaží dovážet vína nejen domácí, ale i cizí výrobci. Mnohonásobně stoupají prodeje vinic nejen v Praze, ale i na Litoměřicku. Obdělávání vinic se zhoršuje, úrody klesají.

17. a 18. století

Válečná vřava zahubila velké množství lidí a mnoho jich bylo nuceno opustit naše země. Ubytek obyvatel a válečné události zanechaly své stopy i na českých a moravských vinicích. Mnoho jich leželo pustých. Měšťané ztratili zájem na obnově vinic a věnovali se více obchodu a řemeslům. Obnovovala a rozrůstala se hlavně plocha vinic venkovských. Největší zásluhu na tom mělo chudší venkovské obyvatelstvo, kterému vinice poskytovaly vitaný zdroj dodatečných příjmů.

1837 Plocha moravských vinic klesá

Zatím je na Moravě ještě 15 000 ha vinic, ale jejich plocha nezadržitelně klesá. České vinice ustupují rychleji. Zbývá jich asi 1800 ha.

1848 Ztráta zájmu o víno a vinice

Zrušení roboty a rozpad šlechtických dominií uvolnily pracovní síly v zemědělství. Začal se rozvíjet průmysl. Postupně narůstá průmyslová generace, která dává přednost pivu a kořálce, spotřeba vína prudce klesá. Klesá i konzumace skopového masa a vzrůstá spotřeba vepřového. Rychlý úbytek vinic byl způsoben i zrušením celní hranice mezi Rakouskem a Uherskem. Levným uherským vínům nemohla čelit vína moravská. Zemědělci ztrácejí zájem o vinice a obracejí se k pěstování průmyslových plodin, hlavně k cukrovce.

© prof. V. Kraus a kol.
Zdroj: Réva a víno v Čechách a na Moravě – kráčeno

K velkému rozmachu vinožnictví u nás přispěl cisterciácký řád. Cisterciáci přistupovali k pěstování vína systematicky a do našich zemí zavedli nové moderní technologie pěstování vinné révy a sklepniho hospodářství (Mařík, 2006). Využili svých zkušeností a znalostí různých vymožeností z pověstných vinic v Burgundsku a Porýní. Cisterciáci založili mnoho vinic v Čechách, například v Horní Bříze, Zbraslaví či Nezabudicích. Pro cisterciáky bylo specifické, že zakládali vinice i na místech, které byly půdně i klimaticky méně příznivé. Tak vznikaly vinice i na kopcích, například v Oseku, Plasích a Nepomuku. V roce 1202 se cisterciáci usadili na Velehradě u Uherského Hradiště a začali rozširovat vinice i na Moravě. K nejvýznamnějším patřily vinice v Přítlukách, jejichž vína se v budoucnu proslavila. V první polovině 13. století vlastnili cisterciáci i vinice poblíž Znojma a Brna. (Zemek, 1973).

